

Helinä Ylisirniö hollanninpaimenkoiriensa Faro ja Remy seurassa. Lisäksi perheessä on kaksi kissaa sekä akvaariollinen kaloja.

Helinä Ylisirniö viihtyy eläinten parissa

SEY:n uudelle toiminnanjohtajalle Helinä Ylisirniölle eläimet ja luonto ovat aina olleet hyvin tärkeitä. Hän onkin onnellinen uudesta työtehtävästään SEY:ssä sekä siitä, että saa asua lemmikkieläintensä kanssa metsän keskellä.

PEKKA HÄNNINEN

”P idän eläimistä. Minusta tuntuu, että saan niiltä paljon ja toivon, että voin myös antaa niille jotakin”, kertoo Helinä Ylisirniö. Hänellä on ollut lemmikkejä hamstereista undulaatteihin ja kissoista koiriin lapsuudesta alkaen. Pornaisiin muutettuaan 2002 Helinä on aloittanut myös ratsastusharrastuksen.

”Eläinsuojelutyössä en kuitenkaan ole aikaisemmin ollut mukana, mutta eläinsuojeluasenne minulla kyllä on,” Helinä

jatkaa. ”Asennetta ei voi oppia, käytännön asiat kylläkin”, hän huomauttaa.

”Ihmisten tietämättömyys ja toisaalta välinpitämättömyys ovat mielestäni suurimpia haasteita eläinsuojelutyölle”, Helinä pohtii. ”Tietämättömyyteen on vielä melko helppo vaikuttaa tiedottamalla, mutta ihmisten asenteisiin ja välinpitämättömyyteen on paljon vaikeampi puuttua”, hän jatkaa.

Omassa elämässään Helinä pyrkii tieteen-

kin kohtelemaan lemmikkejään hyvin ja toisaalta kuluttajana punnitsemaan valintojaan. ”Sekasyöjänä haluaisin, että minulla olisi mahdollisuus valita sellaisia tuotteita, jotka on tuotettu mahdollisimman vähän eläimille kärsimyksiä aiheuttaen”, hän kertoo. Kaupassa Helinän ostoskoriin sujahtavatkin mieluiten lähellä tuotetut luomuelintarvikkeet.

”Meitä eläinsuojelijoita on moneksi, ja myös monenlaisia näkemyksiä löytyy. Se on minusta hyvä, sillä yksisilmäisyys on vaarallista. Ei ole yhtä oikeaa tapaa suojella eläimiä, mutta keskustelu eri näkökulmien välillä on aina rakentavaa”, miettii Helinä ja toivoo SEY:hynkin lisää keskustelua. SEY on tainnut saada aika itsensä näköisen toiminnanjohtajan. ■

Eläinsuojelutyö on pienten askelten politiikkaa

Vanha mies käveli rannalla aamunkoitteessa ja huomasi edellään kulkevan nuoren miehen, joka poimi käteensä rannalla olevia meritähtiä ja heitti ne takaisin mereen. Vanhuksen saavutettua nuoren miehen hän kysyi tältä, miksi tämä teki näin. Nuori mies vastasi, että rannalle joutuneet meritähdet kuolisivat, mikäli ne jätettäisiin makaamaan aamuaurinkoon. "Rantahan jatkuu kilometreittäin ja meritähtiä on miljoonittain", huomautti vanha mies. "Mitä merkitystä työlläsi on?". Nuori mies katsoi kädessään olevaa meritähteä, heitti sen turvaan mereen ja totesi: "On sillä merkitystä – juuri tälle meritähdelle".

HELINÄ YLISIRNIÖ

Tarina saattaa olla monelle tuttu. Se kuvaa hyvin eläinsuojelun parissa tehtävää työtä. Eläinsuojelussa on kyse yksilöistä ja eläinsuojelutyötä voidaan tehdä usein vain yksi eläin kerrallaan. Eläinsuojelutyö on pitkäjänteistä, mutta jokainen mereen autettu meritähti on kunnioitettava työvoitto.

Eläinsuojelun parissa aktiivisesti toimiva ja eläinsuojelun tärkeäksi kokeva ottaa eläinten hyvinvoinnin sydämen asiakseen ja ymmärtävää ihmisten vastuun eläimistä.

Eläinten hyvinvoinnista kiinnostuneet joutuvat monesti puolustelemaan vakuumustaan: miksi ajetaan eläinten etuja, miksi ei ensin hoideta kuntoon ihmisten asioita? Myötätuntoa voi kokea ja osoittaa sekä eläimiä että ihmisiä kohtaan ja meiltä pitäisi riittää arvostusta ja empatiaa yhtä lailla eläinten kuin ihmistenkin hätähuodoille. Eläinsuojelutyö ei ole pois ihmisten

auttamisesta ja päinvastoin. On hyvä, että sekä eläinten että ihmisten hyvinvoinnin edistäjiä löytyy, koska kukaan ei jaksata pystyä pelastamaan koko maailmaa.

Uutena toimintaan mukaan tulevana minulla on oiva tilaisuus arvioida nykyistä SEY:n toimintaa ja pohtia mahdollisia muutoksia. Toisaalta, jollei jokin ole rikki, ei sitä pidä myöskään korjata. Eli hyvin toimivaa koneistoa ei kannata lähteä turhaan muuttamaan vain muuttamisen vuoksi. Kuitenkin aina voi vähintäänkin järkipäristää ja tehostaa toimintaa.

SEY on arvostettu ja luotettava yhteistyökumppani sekä alansa tunnustettu asiantuntija.

Toiminnan turvaamiseksi meidän on mietittävä myös uusia erilaisia yhteistyömahdollisuuksia. Tulevaisuudessa SEY:n hyvää mainetta on hyödynnettävä, jotta siitä koituu materiaalista hyötyä. On aktiivisesti etsittävä yhteistyökumppaneita, joi-

den kiinnostuksen kohteena on tukea SEY:n toimintaa taloudellisesti.

Uusien jäsenten saaminen mukaan SEY:n toimintaan on toiminnan elinehto. Nuorten osallistumista eläinsuojelutoimintaan tulee suunnitella ja edesauttaa. Kuten kaikessa muussakin, nuorisossa on eläinsuojelunkin tulevaisuus! Eläinsuojelu on antoisaa, mutta henkisesti raskasta työtä. Kaikki eivät jaksata olla mukana pitkään – eikä itseään pidäkään riuduttaa loppuun auttamisen nimissä. Toiminnan on pysyttävä yksilön kannalta mielekkäänä.

Yhteiskunta sysää yhä enemmän vastuulleen kuuluvia toimintoja järjestöjen ja yhdistysten hoidettavaksi – näin on myös eläinsuojelun puolella. Koska yhteiskunta ei tue taloudellisesti riittävästi tätä toimintaa, on aktiivisesti mietittävä uusien vapaaehtoisten toimijoiden mukaan saamista toiminnan turvaamiseksi.

Vapaaehtoisuus saattaa olla kiinnostava vaihtoehto, mikäli henkilö kokee, että hänen tekemisellään on merkitystä, että asia, jonka parissa hän työskentelee, on tärkeä, että hän voi osallistua itselleen sopivalla tavalla ja että hänen mukaan lähtöään ja mukana oloaan tuetaan.

Eläinsuojelutyössä mukana olevien samoin kuin uusien toimijoiden jaksamisesta on huolehdittava – jäsenyhdistysten samoin kuin valvojen verkostoitumista ja keskinäistä yhteistyötä on tuettava aktiivisesti. On mietittävä välineitä ja tapoja, joilla yhteistyötä voidaan rakentaa ja ylläpitää tehokkaasti ja tasapuolisesti.

Pitkään toimineen SEY:n tulee pysyä aktiivisesti mukana muuttuvassa maailmassa. Meidän pitää seurata ajankohtaisia tapahtumia paikallisesti ja alueellisesti sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla ja reagoida tarvittaessa nopeastikin. Kaikkea ei tarvitse pitää ääntä aina ja kaikkialla, mutta ei myöskään pidä pelätä tuoda omaa mielipidettä esille tarvittaessa.

Edessä ovat siis uudet ajat ja uudet tavat – meille kaikille. SEY:hyn mahtuu monia erilaisia eläinsuojelijoita, ja hyvä niin. Meillä on taustoista, mielipiteistä, iästä tai palkkatasosta riippumatta yhteinen päämäärä: eläinten hyvinvoinnin edistäminen. Tästä on hyvä jatkaa. ■

Hevostutkimus edistää eläinten hyvinvointia

Laumassa hevonen voi hyvin MTT:n tutkimusten mukaan. Lisäksi EquineLife-projektissa etsitään ekologisista ja eettisistä toimintamalleja hevoskasvatukseen.

SEY antoi tämänvuotisen Kuninkuusravien tunnustuspalkintonsa Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskukselle hevostutkimuksesta. Keskus on tutkinut hevosen hyvinvointia ja hevosen pidon ekologisista vaikutuksista.

Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen (MTT) hevostutkimus toimii Ypäjällä läheisessä yhteistyössä Ypäjän hevosopiston kanssa. Lisäksi yhteistyötä tehdään koti- ja ulkomaisten yliopistojen ja tutkimuslaitosten kanssa. Suomessa MTT-hevostutkimus tarjoaa resursseja alan koulutukselle, tutkimukselle ja tuotekehitykselle. Etenkin eläinlääkäreiden koulutuksessa MTT:llä on merkittävä rooli.

Ypäjän Siittolanmäen hevoslaitosten historia juontaa juurensa jo 1800-luvun lopulle. Tuolloin oli maassamme herännyt kiinnostus määrätietoista hevosjalostusta ja -kasvatusta kohtaan. 1900-luvun alkupuolella todettiin ammattitaitoisten hevosenhoitajien tarpeen olevan suuri. Samoin todettiin, että hevosten pitoon liittyvästä tiedosta oli kova puute.

Valtion hevossiittola perustettiin Ypäjälle kartanonkylän maille 1937 ja sen tehtävänä oli maamme hevosjalostuksen edistäminen, työntekijöiden kouluttaminen hevosalalle sekä hevosiin liittyvä koe- ja tutkimustoiminta. Organisaatiot ovat muuttuneet vuosien varrella, ja nykyisin MTT:n hevostutkimus ja Hevosopisto Oy hoitavat samoja tehtäviä.

Nykyisten tutkimusten pääalueet ovat hevosten ravitsemustutkimus, valmennustutkimus, hyvinvointi- ja käyttäytymistut-

MARKKU SAASTAMOINEN JA
HELENA JANSSON

kimus sekä lisääntymistutkimus. Tutkimuksen tavoitteena on kehittää hevosten elinympäristöä ja alan toimintaympäristöä siten, että hevosen tarpeet tulevat entistä paremmin otetuksi huomioon.

Hevosen hyvinvointi tutkimuksen kohteena

Hyvinvointi- ja käyttäytymistutkimus tutkimuksissa selvitetään hevosen ja ympäristön välistä vuorovaikutusta sekä hevosten elinympäristölleen asettamia vaatimuksia. Tutkimusten tuloksia käytetään annettaessa ohjeita ja suosituksia talli- ja muulle hevosten elinympäristörakentamiselle. Tärkeä tavoite hevosten hyvinvoinnin parantamisen lisäksi on minimoida myös hevosen ympäristölleen aiheuttamat haitat.

Vuoden 2004 syksyllä alkoi aina vuoteen 2007 saakka kestävä EU-rahoitteinen EquineLife -hanke, joka tähtää ekologisesti

ja eettisesti kestävien sekä hevosten hyvinvointia tukevien ympäristöratkaisujen käyttöön ottoon hevosalan tapahtumissa, yrityksissä ja harrastetalleilla.

Hevosten hyvinvointiin liittyvät kysymykset kilpailuissa, kuljetuksissa ja kotitalleilla nousevat esiin jatkuvasti. Myös hevosalan maaseutupoliittinen, ympäristöllinen ja sosiaalinen merkitys korostuu, kun hevosten määrä Suomessa kasvaa koko ajan. Hankkeen aikana kokeillaan ja testataan hevosten sääsuojia sekä erilaisia tarhojen pohjaratkaisuja. Testattavia sääsuojia rakennetaan Kuuman islanninhe-

SEY palkitsi MTT:n hevostutkimuksen hevosten hyvinvoinnin edistämisestä

SEY palkitsi MTT:n (Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus) hevostutkimuksen hevosten hyvinvointia edistävästä työstä. Palkinto luovutettiin Forssan kuninkuusraveissa 30.7.2006, ja sen kävivät noutamassa tutkija Helena Jansson sekä tutkimuspäällikkö Markku Saastamoinen MTT Hevostalouden tutkimusyksiköstä. SEY:n tunnustus annetaan vuosittain Kuninkuusravien yhteydessä henkilölle tai yhteisölle, joka on toiminut ansiokkaasti hevosten hyvinvoinnin hyväksi.

MTT:n Hevostalouden tutkimusyksikkö on tehnyt 70 vuotta työtä hevosten käsittelyn ja hoidon, pito-olosuhteiden, valmennuksen, ravitsemuksen ja terveyden parantamiseksi. Nyt MTT:llä on juuri alkanut uusi yhteispohjoismainen yhteistyöhanke, joka tutkii hevosten ryhmäkasvatusta. EquineLife-projektissa on puolestaan vuodesta 2004 lähtien kehittänyt toimintamalleja ekologisesti ja eettisesti kestäväälle ravi- ja ratsastusurheilulle.

Ratsastusharrastuksen yleistyttyä hevosten määrä on Suomessa kasvanut huomasti: Suomessa on nykyään yli 60 000 hevosta, ja ratsastuksen harrastajia on jo yli 100 000. SEY ja MTT ovat mukana Hevonen voi hyvin -projektissa, jonka tarkoitus on jakaa tietoa hyvästä hevosen pidosta. Hankkeessa ovat mukana myös Suomen Hippos, Suomen Hevostenomistajien keskusliitto, Suomen Hippos ja Suomen Ratsastajainliitto. Projektin nettisivut avataan syksyllä. ■

vostallille Jokioisiin sekä MTT:n laitumelle varsallisten tammojen käyttöön. Talvikäyttöön tarkoitettu sääsuoja on Hevosopistolle rakennettava uusi pihaton makuuhalli. Näitten rakennelmien yhteydessä testataan myös käytäntöjä ja ratkaisuja, joiden avulla saadaan mahdollisimman paljon hevosten maastoon jättämiä ravinteita kerättyä talteen sekä korjattua hevosten aiheuttamia maastovaurioita.

Ryhmäkasvatus sopii hevosille

MTT:llä on juuri alkanut pohjoismainen yhteistyöhanke, joka tutkii hevosten ryhmäkasvatusta, siihen liittyviä turvallisuuskäsitteitä, hevosten keskinäisiä suhteita sekä ympäristöasioita. Aiempien tutkimusten perusteella tiedetään, että eläimen sosiaalinen ja fyysikaalinen ympäristö sekä hoito- ja käsittelymenetelmät vaikuttavat käyttäytymiseen. Tutkimuksen aikana testataan erilaisia koekäsittelyitä, jotka oletettavasti vaikuttavat siihen, miten hevoset reagoivat kohdatessaan toisia hevosia tai ihmisiä ja joihin hevosen käsittelijä pystyy vaikuttamaan. Tutkimusten mukaan ryhmäkasvatus sopii hevosille ja antaa hevoselle mahdollisuuden toteuttaa lajinmukaista käyttäytymistään. Ryhmäkasvatusolosuhteita on kuitenkin selvitettävä lisää, jotta hevosten hyvinvointi maksimoidaan ja onnettomuuden riski hevosille ja ihmiselle minimoidaan.

Projektissa tutkitaan muun muassa miten hevosten välisiä aggressioita ja niistä johtuvia onnettomuuksia niin hevosille kuin ihmisillekin voitaisiin vähentää. Hanke pyrkii myös vahvistamaan Pohjoismaiden välistä hevosalan tutkimusyhteistyötä.

Erlainen tekniikka ja teknologiset ratkaisut ovat osallisina hevostenkin elämäs-

sä jo lähitulevaisuudessa. Ruokinta-automatiikka sekä erilaiset talli- ja tarharkenteet ovat asioita, joiden hyväksikäytöllä voidaan entistä paremmin vastata hevosten fysiologisiin ja käyttäytymistarpeisiin. Tutkimuksen kannalta haasteena ovat hyvinvoinnin todentamis- ja mittaamismenetelmien kehittäminen.

Ravitsemus-, valmennus- ja lisääntymistutkimuksia

Ravitsemusfysiologisen tutkimuksen ja rehututkimusten tarkoituksena on kehittää hevosten ruokitamenetelmiä ja rehuja sellaisiksi, että hevosten ruokinnalliset vaatimukset tulevat tyydytytyiksi kaikenlaisessa työssä ja ympäristössä. Tavoitteena on hevosten hyvinvoinnin takaaminen ja parantaminen. Yhteistyötä tehdään laajasti rehunvalmistajien kanssa.

Yhtenä tuloksena voidaan mainita ensimmäinen hevosille tarkoitettu, vaikutuksiltaan testattu terveystuote. Vuoden 2003 alussa tuli markkinoille hevosten ruokinnan suunnitteluun tarkoitettu tietokoneohjelma, jonka kehitystyössä MTT on ollut vahvasti mukana. Tämän päivän teknologisia ”haasteita” ovat ruokintateknologia ja siihen liittyvä automatiikka sekä ravitsemusfysiologiset mittaustekniikat

Liikuntafysiologisella tutkimuksella tähdätään hevosten valmennusmenetelmien kehittämiseen sellaisiksi, että urheilu- ja kilpahevosten terveys säilyy hyvänä ja rasitusvammojen esiintyminen minimoituu. Tutkimuksilla kehitetään hevosen rasituksen ja suorituskyvyn indikaattoreita – esimerkiksi hevosten kuntoindeksi. Tutkimuksen käytännön sovelluksena on hevosten kuntotestaus juoksumatolla, mikä on MTT:n tarjoama palvelu valmentajille.

Tulevaisuuden tutkimus- ja kehittämis-kohteet löytyvät valmennuksen teknisten apuvälineiden kehittämisessä. Tällaiset perustuvat anturitekniikkaan, valjaiden ja kärryjen kehittämiseen jne.

Lisääntymisfysiologian alan tutkimuksissa on selvitetty sekä tammojen että oriiden lisääntymiseen liittyviä ongelmia ja biologiaa. Keinosiemennysmenetelmien kehittämisessä maassamme MTT:n tutkimuksilla on ollut merkittävä osuus toiminnan edelläkävijänä. Alkionsiirtotutkimukset ovat urauurtavia, ja MTT on maassamme ainoa yksikkö, jossa on tehty kaupallisia alkionsiirtoja jo useita vuosia. MTT vastaa alan työntekijöiden koulutuksesta ja on mukana myös eläinlääkäreiden täydennyskoulutuksessa. ■

Lisää MTT:n toiminnasta löydät osoitteista www.mtt.fi ja www.equinelife.fi

10 kysymystä

Miten hyvin luit viime lehden? Vastaukset näihin kysymyksiin löytyvät *Eläinten ystävä*n numerosta 2/2006 sekä alta.

1. Mikä eläinsuojeluongelma liittyy Suomessa mansikanviljelyyn?
2. Montako eri eläinlajia Korkeasaarissa on?
3. Kuka on Risto Rydmanin seuraaja SEY:n toiminnanjohtajana?
4. Kuinka monta vuotta Risto Rydman ehti olla SEY:n toiminnanjohtajana ennen eläkkeelle jäämistään?
5. Montako hevosteurastamoja Suomessa nykyisin on?
6. Mihin käytetään SEY:n, HESY:n ja Animalian Tallinnan löytökoirille keräämiä varoja nyt, kun Tallinnan Koerte Varjupaik on lopettanut toimintansa ja tilalle on tullut kaupallinen yritys?
7. Milloin perustettiin Turun Eläinsuojeluyhdistys?
8. Kuinka pitkä on keskimäärin lypsylehmän elämä nykyisin?
9. Paljonko hevosen lihasta maksetaan teurastamolla?
10. Missä *Eläinten ystävä* -lehti painetaan?

Koonnut: Marika Salin

Vastaukset 10 kysymykseen:

1. Tuhansittain räkättirastaita ammutaan mansikkatarhoilla poikkeusluvalla pesimäaikaan, ja niiden poikaset nääntyvät nälkään. Ohessa menettää henkensä todennäköisesti moni muukin lintu kuin räkättirastas.
2. Korkeasaarissa on noin 200 eri eläinlajia.
3. SEY:n uusi toiminnanjohtaja on **Helinä Ylisirniö**.
4. Risto Rydman ehti olla SEY:n toiminnanjohtajana 15 vuotta. Hän jäi eläkkeelle tänä kesänä.
5. Suomessa on yhdeksän hevosteurastamoja, joista kaksi pieniä tilateurastamoja.
6. Tallinnan löytökoirille kerättyjä varoja käytetään nyt Viron eläinsuojeluyhdistyksen kautta Tarton ja Pärnun löytöeläintarhojen sekä sijaiskodeissa olevien kodittomien koirien hyväksi.
7. Turun Eläinsuojeluyhdistys on perustettu vuonna 1871.
8. Tehokkaassa maitotuotannossa lypsylehmä teurastetaan keskimäärin neljän vuoden ikäisenä.
9. Hevosen kilohinta teurastamoilla on 0–30 senttiä. Alhainen hinta on yksi syy siihen, että niin moni vanha tai jopa sairas hevonen joutuu kiertoon tai pitkälle matkalle eteläisemmän Euroopan teurastamoihin.
10. *Eläinten ystävä* -lehti painetaan Tammisaaren Kirjapainossa.

Etsi eläimet

Montako eläinlajia löydät tästä numerosta? Nimeä löytämäsi eläinlajit ja lähetä lista toimitukseen joko postikortilla tai sähköpostitse. Oikein vastanneiden kesken arvotaan SEY-pyyhe. Toimituksen yhteystiedot löydät sivulta 17. ■

Hyvin hoidettu lehmä lypsää hyvin

Edellisen *Eläinten ystävä* -lehden numeron kirjoituksessa ”Käyttämällä luomua autat lehmää” (EY 2/2006, sivu 23) todettiin mielestäni virheellisesti, että tehostunut tuotanto olisi heikentänyt lehmien hyvinvointia. Mielestäni huonolla hoidolla ja kehnoissa olosuhteissa karjaa ei saada korkeatuottoiseksi. Hoitajan rooli on ratkaiseva. Oli tuotostaso mikä hyvänsä, on hoitaja se tekijä, josta eläinten hyvinvointi riippuu. Kirjoituksessa oli myös unohdettu mainita, että 1.7.2006 alkaen tulee kaikkien yli 8 kk ikäisten nautaeläinten saada ulkoilla kesäaikaan, siis myös muilla kuin luomutiloilla.

Mielestäni Suomessa valtaosalla lypsy-lehmistä on hyvät olosuhteet. Tästä meidän tulisi olla ylpeitä. Karjan pääluvun suuruuden ei mielestäni myöskään tarvitse liittyä eläinten hyvinvoinnin tasoon. Kun olosuhteet ovat kunnossa, myös lehmä tuottaa hyvin ja pysyy terveenä. Vain hyvin hoidetusta vasikasta voi kasvaa hyvä leh-

mä. Oikoteitä ei ole, eikä korkeita tuotoksia mielestäni saavuteta tinkimällä eläinten hyvinvoinnista. Hyvä tuotos johtuu hyvästä hoidosta eikä tehotuotannosta.

Uusimmissa navetoissa on mahdollista hyödyntää uusin tietotaito nautaeläinten tilantarpeista, laumakäyttäytymisestä ja lajinmukaisista toiminnoista. Viimeisen vuosikymmenen aikana nautojen lajinmukaista käyttäytymistä on tutkittu paljon. Uusissa pihatoissa, joissa eläimet kulkevat vapaina, on otettu käyttöön modernit parsipedit. Ne ovat paksuja rouhetäytteisiä patjoja. Lattioiden liukkaus voidaan estää esimerkiksi asentamalla pihaton käytävälle kumimattoja.

Kaikkein uudenaikaisimmissa navetoissa lehmät käyvät lypsällä silloin kuin ne itse haluavat. Näissä ”robotinavetoissa” lypsystä huolehtii automaattinen lypsy-yksikkö. Lehmä saa toteuttaa omaa rytmiään myös syömisensä ja leponsa suhteen. Seinään asennettuun harjaan on mukava

käydä välillä kyhnyttämässä selkäänsä ja ylempiarvoisia lajitovereita on riittämiin tilaa väistellä.

Vanhoissa ja usein pienemmissä parsinavetoissa lehmien olosuhteet eivät mielestäni ole yhtä hyvät kuin uudemmissa pihatoissa. Jos navetan parsi on liian vanhanaikainen ja lyhyt lehmän epämukava on seistä. Sen on hankala mennä maate ja nousta ylös ja se saa helposti erilaisia jalkavaivoja. Vanhoissa navetoissa lehmien oloja voi parantaa kumimatolla, joka joustaa lehmän alla ja jonka päällä on mukavampi maata.

Pelkästään eläimen vapaa liikkuminen ei takaa hyviä olosuhteita, mikäli hoito muuten on kehnoa ja hoitaja ammattitaidoton tai ylityöllistetty. Eläimistään kiinnostunut hoitaja löytää usein hyviä ratkaisuja heikompiinkin olosuhteisiin. Myös vanhoissa navetoissa voidaan olosuhteita parantaa lukuisilla eri tavoilla, ja eräät meijeritkin ovat aktiivisesti kampanjoineet hyvinvointia parantavilla ratkaisuilla. Navetoiden ja karjojen koon kasvaminen ei mielestäni ole este eläinten ja hoitajien olosuhteiden paranemiselle.

Lopuksi haluan kyseenalaistaa maidon korvaamisen soijatuotteilla eettisistä syistä. Suomen elintarvikeala työllistää kymmeniä tuhansia ihmisiä, ja Suomen maatalous on ainakin maailman suuriin tehotuotantomaihin verrattuna varsin pienimuotoista. Voidaanko kotimaisesta maatalouden yhteydessä puhua tehotuotantona? Entä jos vertaamme maatilojamme amerikkalaisiin kymmentuhatpäisiin karjoihin, joissa antibioottien ja hormonien käyttö on vapaata tai valtaviin teollisiin geenimanipulointeihin soijaviljelmiin, joilla lannoitteiden ja torjunta-aineiden käyttö ylittää suomalaisen viljelijän ymmärryksen?

Tässä kylmäpihatossa lehmii ei ole hoidettu asianmukaisesti, mutta maidontuotanto jatkuu: eläinlääkäri ei puuttanut tapaukseen, koska ”se olisi haitannut maitotilan ammatinharjoittamista”.

Ajatteleeko lehmä olevansa tuotantoeläin? Ajatteleeko koira olevansa lemmikki? Viihtyykö lehmä navetassa huomattavasti enemmän kuin koira kaupunkiyksiossä kymmenen tuntia vuorokaudessa? Voisiko tuotantoeläimen elämää laimalla elävä lehmä olla onnellisempi kuin hevonen, lemmikkieläin, joka viettää pienessä karsinassaan 23 tuntia vuorokaudesta? ■

Heidi Andersin
Agrologi
Karjalohja

Toimitus on kirjoittajan kanssa yhtä mieltä siitä, että lehmien kohtelu varmasti osaltaan vaikuttaa niiden maidontuotantokykyyn. Aivan kaikilta osin toimitus ei kuitenkaan jaa kirjoittajan ruusuista käsitystä suomalaisten lehmien oloista ja maidontuotannon ja hyvän hoidon kiinteästä yhteydestä.

Lypsylehmät on jalostettu niin korkeatuottoisiksi, että tehokkaalla ruokinnalla ne lypsävät paljon, vaikka puhtaus, kohtelu ja muu hoito olisivat melko huonollakin tolalla. Lypsyrobottiloja ja pihattoja on navetoista valittavasti pieni osa. Suurin osa Suomen lehmistä seisoo yhä kiinni parsissa ja makaa käytännössä pelkällä betonilla, seurauksena hiertymät, tulehdukset ja jalkavaivat.

Olemme samaa mieltä siitä, ettei maidontuotantomuoto tai karjan koko automaattisesti takaa lehmille hyviä oloja. Lehmä hoidetaan varmasti jossain pa-

Omassa lannassaan maanneiden lypsylehmien karva oli paikoin palanut pois.

remmin, jossain huomattavasti riippumatta pääluvusta tai tuotantomuodosta.

Luomutuotannossa nautojen tilavaatimukset ovat noin kolmanneksen suuremmat tavanomaisiin verrattuna. Vuoteen 2010 mennessä kaikkien luomunavettojen tulee olla pihattotyyppisiä. Niissä lehmät ovat irrallaan. Parsinavetassa elävien luomulehmi- en on päästävä siirtymäkauden päättymiseen saakka ulos jaloittelemaan vähintään kahdesti viikossa muinakin vuodenaikoina kuin kesällä. Tavanomaisessa tuotannossa

laiduntaminen ei ole pakollista. Sen voi korvata navetan yhteydessä olevalla ulkoilutarhalla. Tarhojen pinta-alavaatimukset ovat niin pieniä, että lehmät eivät paljonkaan mahdu liikkumaan.

Toimitus kiittää Heidi Andersiniä hänen huomioistaan ja toivoo muidenkin lukijoiden tarttuvan rohkeasti kynään ja lähettävän mielipiteitään osoitteeseen Eläinten ystävä -lehti, Kotkankatu 9, 00510 Helsinki tai sähköisessä muodossa ellu@sey.fi ■

Toimitus

Ulkona lehmä voi elää lajilleen luonnollisella tavalla. Myös lauman sosiaaliselle hierarkialle on tilaa.

Kulkukoiria steriloidaan Romaniassa suomalaisvoimin. Oikealla suomalainen eläinlääkäri Serban Ursachi.

Romanian kulkukoirat saavat apua Suomesta

LAURA UOTILA

Pro Animals Finland ry (PAFi) on suomalainen eläinsuojelujärjestö, joka avustaa löytökoiratarhaa Tg-Jiun kaupungissa Romaniassa. Maan kulkukoiraongelma on valtava, ja kodittomat koirat vaeltelevat laumoina kaduilla. Perinteinen ratkaisu tilanteeseen on ollut eläinten tappaminen: eliminoimiskeinot ovat vaihdelleet kuoliaaksi hakkaamisesta hitaisiin myrkytyskuolemiin. Selvää on,

että pelkkä kodittomien eläinten summittainen tappaminen ei kuitenkaan ratkaise itse ongelmaa – lemmikki- ja kulkukoirien kontrolloimatonta lisääntymistä.

Tg-Jiun löytökoiratarhaa ylläpitävät **Carmena ja Patricia Serbanoiu**. He huolehtivat paitsi tarhan noin 400 eläimestä, myös monista kaduilla elävistä koiralau- moista. Kaikki tarhalla elävät nartut steriloidaan ja mahdollisuuksien mukaan

koirille etsitään myös uusia koteja. PAFi ideoi sterilointikampanjan, jonka turvin paikalliset ihmiset saivat veloituksetta tuoda omia lemmikkejään tarhalle steriloitavaksi. Kampanjaan tarvittavat varat kerättiin Suomesta ja tositoimiin päästiin elokuun alussa.

Paikalle matkusti Suomesta neljä vapaaehtoista auttajaa sekä eläinlääkäri ja pieneläinhoitaja. Noin kahden viikon ai-

kana Tg-Jiussa steriloidtiin ja kastroidiin lähes 50 paikallista koiraa ja 25 kissaa sekä 37 tarhan koiraa. Suurin osa operoiduista eläimistä oli narttuja. Lisäksi eläinlääkärit hoitivat muutamia sairastapauksia ja lopeuksia.

Leikkauksista vastasivat romanialainen sekä suomalainen eläinlääkäri suomalaisen pieneläinhoitajan avustuksella. Paikallisten lemmikeistä osa vietti operaation jälkeisen vuorokauden tarhalla tarkkailtavina, jotta toipumisen alkaminen voitiin varmistaa. Tarhan steriloidut nartut saivat olla tarkkailun alla erillisissä tarhan tilojen yhteyteen rakennetuissa häkeissä viisi vuorokautta.

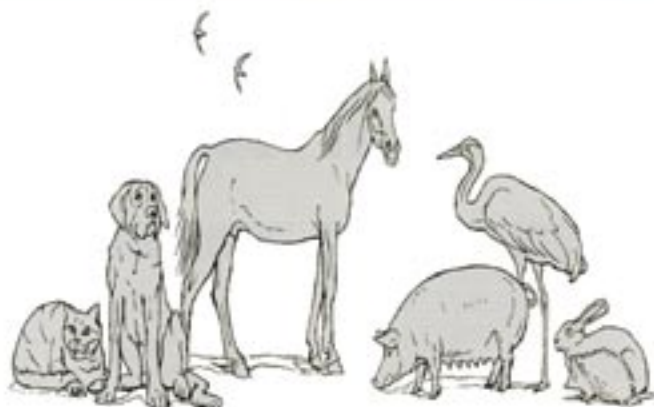
Romaniassa koulutuksensa saaneen eläinlääkärin ammattitaito ei vastannut täysin odotuksia, sillä hän ei osannut esim. kastroida uroskoiria ja -kissoja. PAFi ja kampanjassa mukana ollut suomalainen eläinlääkäri auttavatkin hänet jo tänä syksynä Suomeen saamaan lisäkoulutusta eläinten operoinneissa.

Seuraava askel kaupungin löytökoiraongelman hillitsemiseksi on varsinaisen sterilointiohjelman aloittaminen, jossa on tarkoituksena steriloida kaduilla irrallaan vaeltavat koirat tappamisen sijaan. Tg-Jiun kaupunginhallitus on alustavasti lupautunut projektin yhdeksi rahoittajaksi ja sterilointiohjelmaa koskeva sopimus on hyväksytty jo kaupunginhallituksen taholta.

PAFin puheenjohtaja **Kiia Vasko** tapasi sterilointikampanjan aikana myös Tg-Jiun kaupungin varapormestarin ja keskusteli hänen kanssaan sterilointiohjelmasta. Varapormestari myönsikin avoimesti, että heidän on tehtävä Carmenan ja Patrician kanssa lujasti yhteistyötä voidakseen ratkaista kulkukoiraongelman inhimillisin keinoin. Nykyisen tarhan tilat ovat hyvin vaatimattomat ja siten riittämättömät sterilointiohjelman toteuttamiseen. Tämänhetkisiä tiloja olisi kohennettava huomattavasti ennen varsinaisen sterilointiohjelman aloittamista.

”Olemme tehneet nyt vuoden ajan työtä auttaaksemme Carmenaa ja Patriciaa heidän ponnisteluissaan Tg-Jiun kodittomien eläinten hyväksi. Tänä aikana olemme saaneet valtavasti tukea suomalaisilta eläinten ystäviltä ja se onkin mahdollistanut mm. sterilointikampanjan toteuttamisen kaikessa laajuudessaan. Siksi haluankin myös tässä kiittää kaikkia ystäviämme luottamuksesta työtämme kohtaan”, Kiia Vasko toteaa lopuksi. ■

Lisätietoja kampanjasta ja Pro Animals Finlandista löytyy internetsivulta <http://koti.phnet.fi/proanima/>

Sinunkin tapasi tukea?

Oletko ehkä jo pitkään harkinnut lahjoituksen tai testamentin tekemistä eläinten hyväksi etkä ole löytänyt sopivaa kohdetta? Suomen Eläinsuojelusäätiö on luotettava ratkaisu tarpeisiisi.

Tästä on kysymys:

Suomen Eläinsuojelusäätiön tarkoituksena on edistää sekä eläinsuojelua että eläinten hyvinvointia ja hyvää kohtelua tukemalla ja avustamalla Suomen Eläinsuojeluyhdistys ry:n sääntöjen mukaista toimintaa taloudellisesti säätiön hallituksen vapaan harkinnan mukaan. Tarkoitustaan säätiö toteuttaa myöntämällä raha-avustuksia tai muuta tukea Suomen Eläinsuojeluyhdistys ry:lle.

Miten varamme karttavat:

Peruspääomana on vuonna 1988 perustetun Lydia ja Karl G. Lindbergin avustusrahojen 50-vuotisjuhlavuotenaan lahjoittama omaisuus. Säätiö ottaa vastaan lahjoituksia ja testamentteja sekä kartuttaa omaisuuttaan muillakin säätiön sällimillä tavoilla. Säätiön varat on sijoitettava varmalla ja tuloa tuottavalla tavalla.

Ketkä säätiössä päättävät:

Säätiön asioita hoitaa ja säätiötä edustaa kolmevuotiskaudeksi valittava kolmihenkinen hallitus, jonka jäsenet nimittää Suomen Eläinsuojeluyhdistyksen hallitus. Jäsenistä on vuosittain erovuorossa yksi. Säätiön hallitus valitsee keskuudestaan tai sen ulkopuolelta säätiölle asiamiehen.

Mitä Sinä voit tehdä?

Ota yhteyttä alla olevaan osoitteeseen tai soita meille - kerromme mielellämme lisää. Toimitamme tarvittaessa säätiön säännöt kokonaisuudessaan ja autamme tietenkin käytännön toiminna, mikäli harkitset lahjoituksen tai testamentin tekemistä eläinsuojelun hyväksi. Säätiö voi myös huolehtia edesmenneiden tukijoidensa asioista haatajaisia ja perunkirjoituksia myöten.

Suomen Eläinsuojelusäätiö

Yhteyshenkilöt: Risto Rydman

Kotkankatu 9, 00510 HELSINKI

Puh. (09) 877 1200, fax (09) 877 1206

Riihimäellä rakennettiin

uusi eläinkoti

TIINA NOTKO

Riihimäellä toimiva Eläinten Auttajat toteutti uljaan haaveensa: se rakennutti upouuden talon, jossa on tilat sekä eläimille että yhdistystoiminnalle.

Eläinten Auttajat alkoi suunnitella oman talon hankkimista kolmen neljä vuotta sitten. Hanke alkoi siitä, että yhdistys anoi Riihimäen kaupungilta tonttia eläintaloa varten.

”Meillä oli Riihimäellä sellainen tilanne, että uutta kotia etsivät koirat ja kissat oli majoitettu eri paikkoihin, koirat Hämeenlinnaan saakka. Ja tarvikkeet, ruuat, kissaloukut ja kirpputoritavarat olivat mikä missäkin. Se oli hankalaa ja sekavaa”, kuvailee talohankkeen puuhainen **Riitta Lehtonen**.

Kaupunki ei kuitenkaan ollut halukas tonttia osoittamaan. Se ei tuntunut uskovan, että yhdistys suoriutuisi rakennusurakasta.

Lehtonen alkoi vesiperän jälkeen miettiä rahoitusmahdollisuuksia tosissaan. ”Tutkin pari vuotta kaikkia mahdollisia rahoituslähteitä. EU-rahahanoja oli vaikka min-kälaisia. Seurasin, millaisiin tarkoituksiin rahaa oli tarjolla ja millaisiin tarkoituksiin

sitä myönnettiin. Ajattelin, että sieltä täytyy löytyä jokin mahdollisuus hakea avustusta myös eläinsuojeluhankkeeseen.”

Ratkaisu löytyi lopulta maaseudun kehittämissä tarkoitettu ALMA-rahasta. Tätä rahaa piti hakea Hyvinkään ja Riihimäen kaupunkien yhteistoimintayhdistykseltä Yliset ry:ltä.

”Vasta kolmas hakemus kelpuutettiin. Kävimme yhdistyksen hallituksen kokouksessa selvittämässä talon tarkoitusta ja siihen suunniteltua toimintaa. EU-rahamyöntäminen lemmikkieläinten hyväksi oli aluksi aivan outo ajatus heille.”

ALMA-raha myönnettiin toukokuussa 2005. Sitä saatiin 50 000 euroa, josta osa tuli EU:lta, osa valtiolta ja osa kunnalta. Raha saatiin vasta jälkikäteen, joten rahoituksen piti siihen saakka olla omasta takaa. Yksityisten ihmisten avulla se onnistui. Jälkeenpäin saatiin vielä 6000 euroa EU-rahaa pihan aitaamiseen.

”Vasta kun pystyimme osoittamaan, että rahoitus taloa varten on saatu, otti kaupunki tonttiasiammekin vakavasti”, muistelee Riitta Lehtonen. Kolmas tarjottu tontti oli sopiva. Yhdistys sai kolme vuotta aikaa lunastaa tontin kaupungilta.

Asiantuntemuksesta apua

”Tällaisessa rakennushankkeessa tarvitaan joku, joka tuntee rakennusalaa”, painottaa Lehtonen. Tarvittavaa asiantuntemusta löytyi omasta piiristä. Talo tuli maksamaan yhteensä 400 000 euroa, joten EU-avusta huolimatta yksityiset ihmiset joutuivat ottamaan nimiinsä velkaa, jolla rakennus suurimmaksi osaksi kustannettiin.

Velat on vähitellen maksettava, joten tuloakin on saatava. Talon päädyssä on annettu vuokralle tiloja, joissa koirayhdistykset pitävät tilaisuuksiaan. Kerho- ja kokoontumistilassa voidaan järjestää yhdistyksen omia tilaisuuksia, ja sitä vuokra-

Eläintilat on jaettu huoneisiin, joissa on useita häkkeitä. Lattia on lämmitetty ja pintamateriaalit ovat helposti puhtaana pidettäviä mutta lämpimän tuntuista.

Eläinsuojelukeskus Onnentassuun on helppo löytää. Se sijaitsee aivan Riihimäeltä pohjoiseen vievän maantien varressa vain runsaan kolmen kilometrin päässä keskustasta.

taan myös muille eläinharrastajille. Tuloja saadaan myös lemmikkieläinhuolosta, jonka toiminta alkaa täydellä teholla, kun ulkotarhat valmistuvat. Toistaiseksi koirat on ulkoilutettu taluttimessa.

Eläinsuojelukeskukseen tontin pinta-ala on 7000 neliometriä ja rakennuksen 600 neliometriä. Eläintilojen, kokoontumistilojen, varastojen ja huoltotilojen lisäksi rakennuksessa on pieni yksiö, jossa päivystäjä voi asua. Talossa on myös myymäläksi tai eläinlääkärin vastaanotoksi sopiva vuokrattava tila.

Uskomaton voimainponnistus

Eläintiloissa on lattialämmitys. Lattiat ovat pinnoitettua betonia ja seinät päällystettyä peltiä. Pinnat ovat helposti puhdistettavia ja lämpimän tuntuista. Tukkeutumattomat lattia-kaivot huoneiden keskellä takaavat helpon puhtaanapidon. Energia talon lämmitykseen kerätään oman tontin maalämpönä.

Kotia etsivien eläinten osastolla on neljä koirahäkkiä ja 16 tasoilla sisustettua korkeaa kissahäkkiä. Karanteeniosastossa on tilaa neljälle koiralle ja kahdeksalle kissalle. Lemmikkieläinhuololan puolella on 16 koira- ja 14 kissahäkkiä. Jokaisesta eläinhuoneesta on ovi ulkotarhaan.

Rakennuksen ulkopuolella on kolme isoa hiekkapohjaista tarhaa, ja koko piha on aidattu korkealla verkkoaidalla ja lukollisilla porteilla.

Rakennusprojektin ponnistelut ovat nyt suurimmaksi osaksi takanapäin. Vaikeuksia on silti yhä, koska talkootyöhön on vaikea saada ihmisiä. Eläinkoti toimii osittain työllistettyjen, osittain vapaaehtoisin voimin. Myös ALMA-raham saamisen edellytyksenä oli tietty osa talkootyötä, ja sen kokoon saaminen oli välillä kiven takana. Talkoilla muun muassa pystytettiin rakennuselementtejä, asennettu ovia paikoilleen ja maalattu sisätiloja.

”Kun saimme vihdoinkin oman talon, yhdistyksen käytännön asiat helpottuivat huomattavasti. Kirpputorikin on alkanut toimia paljon paremmin, kun on yksi tietty paikka, jonne lahjoitustavaraa voi tuoda”, kuvailee Riitta Lehtonen. Kirpputoripöytä yhdistyksellä on vuokrattuna paikalliselta isommalta kirpputorilta.

Eläinsuojelukeskus on esimerkki siitä, mitä pienikin yhdistys voi saada aikaan sinnikkäällä yrittämisellä ja työllä. ■

Kuvat: Tiina Notko

Kuluttajan valinta

Vihanneksista vauhtia pimenevään syksyyn

LAURA UOTILA

Syksyllä on oikea aika nauttia laajasta tuoreiden, kotimaisten kasvien tarjonnasta. Värikkäät vihannokset tuovat lautaselle vaihtelua ja silmäniloa. Kuiva kesä laski kasvien satomääriä, mutta useimmista vihanneksista kehkeytyi sitäkin maukkaampia runsaassa lämmössä ja auringossa.

Palkokasvit ovat tärkeä osa kasvissyöjän ruokavaliota. Soijan ravintosisältö on puvuista voittamaton, mutta kotimaisiakin vaihtoehtoja soijalle löytyy. Herneiden ja pensaspapujen lisäksi uuden tulon pelloillemme on tehnyt härkäpapu. Härkäpapu on todellisuudessa vanhimpia viljelykasvejamme, mutta se katosi ruokapöydistä pula-ajan päätyttyä. Nykyisin kotimaassa viljeltävästä härkäpapusadosta suurin osa päättyy karjalle rehuksi, vaikka tämä jopa 30 prosentin valkuaispitoisuuteen ylittävä tanakka herkku olisi oiva lisä jokaisen suomalaisen ruokavaliioon.

Härkäpapu voidaan keittää tuoreena pal-

koineen, mutta kuivatut pavut on sen yleisin käyttömuoto. Muiden papujen tapaan se vaatii ryöppäyksen ennen ravinnoksi kelpuuttamista, mutta kiireisen kokkaajan iloksi on kauppoihin saapunut myös valmiiksi ryöpättyä kokonaista härkäpapua sekä härkäpapurouhetta. Viimeksi mainittua voi käyttää soijarouheen tapaan ja kipata vaikkapa kasvispihvitaikinaan proteiinilähteeksi.

Syksy on kulta-aikaa, paitsi kotimaisten vihannesten osalta, myös metsien pullistellessa sieniä ja marjoja. Kuivan kesän jälkeen niitä kannattaa etsiskellä metsien luontaisesti kosteimmilta alueilta. Sieniä on varsin yksinkertaista säilöä myös talven varalle, jolloin ne tuovat paljon kaivattua D-vitamiinilisää ravintoon.

Suomalaiset jäävät edelleen puolen kilon päivittäisestä kasvissuosituksista. Vuonna 2005 keskiverto suomalainen latoi suuhunsa 73 kiloa lihaa. Lihankulutus on viime vuodet jatkanut kasvuaan, vaikka ravitsemussuosituksia seuraamalla suunta olisi käännettävä kohti kasviksia.

Eläinten ystävää huolettaa erityisesti

siipikarjanlihan käytön kasvu: tuhansien lintujen broilerihalleissa lihoon kivuliaista jalkavioista, hengitystieongelmista ja sydänsairauksista kärsiviä eläimiä. Suomesakin suuntaus on jatkuvasti yhä suurempiin eläinystävällisiin: kymmenessä vuodessa esimerkiksi broileritilat ovat kasvaneet yli kaksinkertaisiksi, keskimäärin 10 000 eläimen tuotantolaitoksiksi. ■

Tutkimusretkelle kasvisruoan maailmaan saattelevat esimerkiksi:

Suuri kasvisruokakeittokirja, Könemann 1999

Marianne Kiskola ja Sanna Miettunen: Tofukeittokirja, Tammi 2005

Mirka Muukkonen ja Anna Särkisilta: Vegeaanin kasviskeittokirja, Like 2001

Virpi Raipala-Cormier: Frantsilan yrtilän kasviskeittokirja, WSOY 1998

Tuija Ruuska: Kasviskeittiö, Otava 2005

Inga-Britta Sundqvist: Kasvissyöjän ruutukokki, WSOY 2003

Saara Törmä: Keittokomero ja huone, Like 2001

Saara Törmä: Saa vaivata, Like 2003

Maalaiskoira Kirppu voi paksusti

Viime Kirpun nurkasta sai sen käsitöksen, että Kirppu olisi muuttanut Pilpalaan yksin ja emäntä jäänyt Ouluun. Niinhän ei toki ole. Molempien uusi osoite löytyy tältä sivulta.

Kirpun elämä on nyt sitten tyystin muuttanut. Oulun keskusta on vaihtunut rauhalliseen Pilpalaan kylään Kanta-Hämeessä, ja seurana on Luna-koira. Ulkona ei enää käydä remmissä kävelylenkeillä, vaan kuljeskellaan vapaana se mitä kuljeskellaan.

Kirppu kyllä viihtyy uudessa kodissaan ja varmaan sen elämä on nyt onnellisempaa kuin ennen. Silti emäntä on vakaasti eri mieltä niiden kanssa, jotka sanovat ettei koiraa pitäisi ottaa kaupunkiin. Tästä kuulee yhä melko usein: koiran paikka on maalla, kaupungissa koira kärsii ja niin edelleen.

Tosiasiana moni kaupunkilaiskoira viettää paljon parempaa elämää kuin moni maalla asuva. Eivät läheskään kaikki maalaiskoirat juokse vapaana ulkosalla. Päin vastoin: moni maalaiskoira viettää koko elämänsä pienessä tarhassa tai ketjussa pihan perällä. Virikkeet siellä voivat olla lähes yhtä vähäiset kuin kerrostaloasunnossa –

ja ihmiskontaktit paljon vähäisemmätkin! Ja jos koira asuu sisällä, kuten useimmat rodut Suomen ilmastossa tietysti asuvat, on kai ihan sama onko seinien ulkopuolella maalais- vai kaupunkilaismaisema.

Koiran omistajalle tietysti on helpompaa, jos koiraa ei lenkille lähtiessä tarvitse ottaa remmiin tai jos sen voi päästää ulos vain oven avaamalla. Mutta siinä piilee myös vaara. Kirppukin pääsi kaupungissa lenkille kolme kertaa päivässä, mutta nykyisin ei joka päivä kertaakaan! Harva koira juoksee yksikseen, ja jos koiralla on taipumus lähteä kovin pitkille kävelylenkeille omin päin, se täytyy pitää kiinni vaikka oltaisiinkin maalla.

Kirpulla sitä taipumusta ei ole. Kirppu on mieluiten aina ihmisen lähellä. Lisäksi se on jo ainakin kuusivuotias, ja laiskittuminen uhkaa. Usein se ei lähtisi ulos yksinään ollenkaan ja saattaa jäädä istuskelemaan portaille, jos ovi suljetaan sen takana. Lunan perässä se kipittää jonkinmoisen kierroksen ja aamuisin se kiertää haistelemassa, ovatko metsän eläimet käyneet jättämässä hajujälkiään pihaan. Mutta pitemmille lenkeille se lähtee vain ihmisten seurassa. Sen voi siis huoletta päästää pihalle, mutta liikunnan tarpeen tyydyttämistä ei voi jättää sen omalle vastuulle: lenkille pitäisi lähteä yhdessä.

Maalla on paljon hauskaa, mutta kaupunkilaiskoirilla on elämässään usein sama etu kuin kaupunkilaislapsillakin: kavereiden runsaus. Kadulla tavataan toisia koiria ja puistossa pääsee niiden kanssa myös leikkimään kunnolla. Maalaiskoiran elämä voi pahimmillaan olla kovin yksinäistä.

On ikävää, että kerrostaloissa on niin paljon koiria, jotka eivät pääse lenkeille niin usein kuin niiden pitäisi. Mutta asiaa ei auta yhtään, vaikka oltaisiin maalla. Myös maalaiskoiran pitäisi päästä kunnan lenkille vähintään kerran päivässä – kuinka usein uskot näin tapahtuvan?

Kirppua puraisi ilmeisesti paarma, ja siksi Kirpulla on muovikauluri estämässä kutisevan pureman rapsuttelua.

Isäntä kaulurissa

Kirppu sai kokea myös kesän riskit Pilpalaan tultuaan. Ilmeisesti jokin hyönteinen – luultavasti paarma – pisti tai puri sitä etutassuun. Se tietysti kutisi, mutta hetkelistä helpotusta tuova nuoleminen ja ”kirpputus” vain pahentavat tilannetta ja hidastavat paranemista. Niinpä Kirppu joutui harmikseen kulkemaan muovinen kauluri kaulassaan. Miten noloa!

Kauluri oli onneksi tallessa helmikuulta, ajalta kastroidin jälkeen. Kivesten poistosta Kirppu toipui todella hyvin – arvesta saati kiveksistä ei näy enää jälkeäkään! Kirpun luonteeseen kastroidin ei tunnu suuresti vaikuttaneen. Sillä on edelleen taipumusta uhota toisille koirille ja isännän elkeensä se näyttää myös kaikille kaksijalkaisille pihaan tulijoille raivokkaalla haukkumisella. Tutuille se sitten esittääkin ihastuttavan tervetuloanssin ja parhaimmillaan ihan itkee ilosta.

Merkkailu, joka oli se suurin syy Kirpun kastroidiin, ei ole jäänyt ihan kokonaan pois, mutta se on vähentynyt huomattavasti. Ehkä näkyvin muutos on ruokahalun lisääntyminen, ja se valitettavasti näkyy myös Kirpun linjoissa. Lisää sapuskaa ja vähemmän liikuntaa; tiedätte, miten siinä käy. Kirppu-isäntä on nykyisin melkoisen leveä.

Kirppu toivottaa kaikille lapsille ja nuorille intoa syksyn koulutyöhön. Toivottavasti kuitenkin ehditte myös kirjoittaa tai piirtää Kirpun nurkkaan. ■

Hyvää Eläinten viikkoa kaikille!
Toivoo Kirppu

Posti Kirpun palstalle osoitteella:
Marika Salin
Sinervänpolku 15
12750 Pilpala

Untuvikot

haulisateessa

Pilkkasiipipoikue päivää ennen sorsastuskauden alkua. Vaikka pesuetta ei suoraan ammuttaisi, paukuttelu ja ihmisten runsas liikkuminen saaristossa saattavat hajoittaa poikueet.

Myöhäisen kevään takia metsästäjiä odottivat saaristossa keskenkasvuiset vesilintupoikueet. Sepelkyyhkyilläkin on usein pienet poikaset metsästyskauden alkaessa. Linnustuskauden ajankohtaa tulisikin mieltä tarkemmin.

PEKKA HÄNNINEN

Retkeilin elokuun puolivälissä Ahvenanmaalla ja näin saaristossa vielä poikkeuksellisen runsaasti vesilintupoikueita. Havaitsin saarten väleillä liikennöiviltä yhteysaluksilta yhteensä kymmenen pilkkasiipipoikuetta, joissa oli aivan pienet poikaset sekä useampia haahka- ja isokoskelopoikueita, joissa isot, mutta lentokyvyttömät poikaset liikkuvat

tiivisti emonsa seurassa. Lisäksi Föglössä uiskenteli tukkasotkapoikue, jossa oli alle viikon ikäiset untuvikot.

Kesä oli ennätyslämmin ja useiden maalintujen pesinnät sujivatkin hyvin. Meren saaristossa tilanne oli kuitenkin toinen: vesilintujen pesinnät viivästyivät pahoin poikkeuksellisen myöhään tapahtuneen jäidenlähdon takia. Muun muassa Hangon Tvärminnessä tutkijat totesivat haahkojen ja merimetsojen poikasten kuoriutuneen kolme viikkoa keskimääräistä myöhemmin.

Sorsastuskausi alkaa joka vuosi kesän säästä ja lintujen pesimämenestyksestä riippumatta kahdeskymmenes elokuuta. Metsästyskauden alkamista pitäisi poikueiden takia voida säätää vuosittain tilanteen mukaan tai kerta kaikkiaan aloittaa metsästys niin myöhään, että kaikki linnut ovat ehtineet pesiä rauhassa. Vaikka linnustajat eivät untuvikkoja ampuisikaan, paukuttelu ja metsästäjien runsas liikkuminen saaristossa saattaa hajottaa poikueet, jolloin eksiysiin emostaan joutuneet höyhenpallerot ovat tuhon omia.

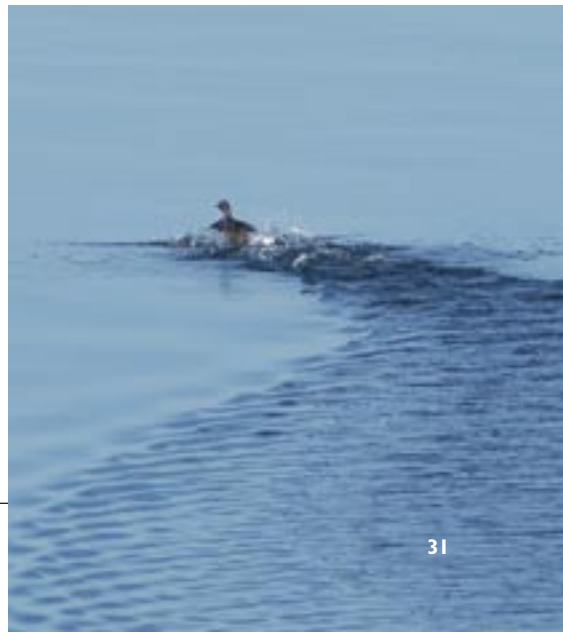
Havaitsemistani linnuista pilkkasiipeä ei metsästetä, ja isokoskelonkin metsästyskausi alkaa vasta ensimmäinen syyskuuta. Haahkan ja tukkasotkan metsästys alkaa heti sorsastuskauden alussa.

Maalinnuista sepelkyyhkyyn metsästyskausi alkaa 10.8., mutta riistahoitopiirin luvalla niitä saa ampua jo kesäkuun alusta

alkaan. Sepelkyyhky pesii huhti-elokuussa ja saattaa pyöräyttää hyvinä kesinä kolmekin pesyettä – viimeisen juuri metsästyskauden kynnyksellä elokuussa. Mikäli emot ammutaan, pienet poikaset nääntyvät pesiin.

Kuvat kertovat korutonta kieltään tilanteesta, jossa linnustuskausi tänä vuonna aloitettiin saaristossa. Otin kuvat Kökarin ja Korppoon välillä liikennöivän yhteysaluksen kannelta lauantaina 19.8. Sorsastuskausi alkoi seuraavana päivänä. ■

Vielä lentokyvytön haahkanuorukainen pakenee yhteysaluksen tieltä. Se olisi metsästäjälle helppo saalis.

SUOMEN ELÄINSUOJELUYHDISTYS
PALVELUNUMERO: . A504

Eläinsuojelu vaatii tietoa ja tekoja

Pelkkä hyvä tahto ei auta eläimiä – ainoastaan toimimalla eläinten olot paranevat. Suomen Eläinsuojeluyhdistys SEY tekee käytännön työtä eläinten olojen hyväksi. SEY jakaa tietoa eläinten tarpeista, hyvästä kohtelusta ja niistä keinoista, joilla meistä itse kukin voi auttaa eläimiä. SEY vaikuttaa päättäjiin, kouluttaa, tiedottaa ja ottaa kantaa. SEY:n toiminnan piiriin kuuluvat kaikki eläimet.

Sinäkin voit omalta osaltasi auttaa eläinten asiaa liittymällä SEY:n jäsenyhdistykseen ja sitä kautta SEY:hyn. SEY on yli 8000 jäsenellään Suomen suurin eläinsuojelujärjestö. SEY:llä on 38 jäsenyhdistystä ja 130 eläinsuojeluvalvojaa sekä 18 eläinsuojeluneuvojaa. SEY on toiminut eläinten hyvinvoinnin puolesta jo 105 vuotta.

Jäsenet saavat *Eläinten ystävä* -lehden neljä kertaa vuodessa. Jäsen yhdistykseesi yhteystiedot saat osoitteesta www.sey.fi tai soittamalla numeroon 09-877 1200.

Voit tukea toimintaamme myös rahalahjoituksella tilille 800019-1061763. ■

